Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Αγγελιοφόρος
της Κυριακής

Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου 2010

Παιδικό θέατρο και για μεγάλους

Τριβιζάς στο Βασιλικό θέατρο και Σεντ Εξιπερί στο «Αμαλία»

ΤΟΥ ΣΑΒΒΑ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗ
(spats@enl.auth.gr)

«Μικρος πρίγκιπας»

Συνεχίζω τα σχόλιά μου για το παιδικό θέατρο, η ποιότητα του οποίου, όπως έγραφα και στο σχόλιο της προηγούμενης Κυριακής, είναι πάντα σχετική. Υπάρχουν θεάματα που απαξιώνουν το χώρο, υπάρχουν όμως και ορισμένα που τον τιμούν, ακόμη και όταν κάνουν τη ζωή δύσκολη σε μικρούς και μεγάλους, όπως οι δύο παραστάσεις που είδα πρόσφατα, η πρώτη από το ΚΘΒΕ και η άλλη από την Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης».

Στοχεύοντας στο ακατόρθωτο

Το έργο του Ε. Τριβιζά «Ο Χιονάνθρωπος και το κορίτσι» (Βασιλικό Θέατρο) αναφέρεται στην ιστορία της Μαριάννας, η οποία ένα χειμωνιάτικο πρωινό φτιάχνει ένα χιονάνθρωπο και του ζητάει να μη λιώσει ποτέ. Για να τηρήσει την υπόσχεσή του, ο χιονάνθρωπος ξεκινάει ένα μακρινό και επικίνδυνο ταξίδι προς το Βόρειο Πόλο. Αψηφώντας τον Χρυσό Εχθρό που τον πυρπολεί με φλογισμένα βέλη, τους Λασπανθρώπους που τον καταδιώκουν για να τον λασποβολήσουν και χίλιους δυο κινδύνους και εμπόδια ακόμη, μένει μέχρι το τέλος πιστός στο στόχο του και φτάνει αμόλυντος στα παντοτινά παραμυθένια χιόνια.

Σκηνοθεσία και συντελεστές

Ο Γιάννης Παρασκευόπουλος στην πρώτη σκηνοθεσία του για παιδιά ήταν τόσο σοβαρός και υπεύθυνος όσο και στις σκηνοθεσίες του για μεγάλους. Πιάστηκε από τα πρωτογενή υλικά της δουλειάς του (τι σημαίνει παίζω, ονειρεύομαι, πλάθω, αναπλάθω), και κέντησε ένα απαιτητικό θέαμα που έκρυβε μέσα του και το μικρό Παρασκευόπουλο και το μεγάλο. Εφτιαξε ένα χιονάνθρωπο που θύμιζε στους μεγάλους ξεχασμένες αλήθειες και ζωντάνευε στους μικρούς τα όνειρά τους.

Δε θα πω ότι η παράσταση ήταν «εύκολη» στην κατανόηση. Ούτε θα πω ότι ο μέχρι πρότινος σκηνοθέτης - πειραματιστής έγινε ξαφνικά mainstream και άρχισε να παίζει με τους όρους ενός παιδιού. Το ότι ο χιονάνθρωπός του δεν έλιωσε είναι γιατί του έφτιαξε ένα στέρεο προστατευτικό περιβάλλον, όπου μπορούσε να κινηθεί με άνεση. Γύρω του καλά γυμνασμένα σώματα έδωσαν τη δική τους πρωτογενή παράσταση, βοηθώντας τον σε αυτό το δύσκολο ταξίδι στον κόσμο της γνώσης που ανακαλύπτει μέσα από τη μίμηση.

Ο συρρικνωμένος προϋπολογισμός του Κρατικού μπορεί να μη βοηθά στο σπήσιμο επιβλητικών και πλούσιων σκηνικών (αλά Ντίσνεϊ), βοηθά, όμως, να δούμε λύσεις ευφάνταστες και ενδιαφέρουσες. Για μένα, σαφώς προτιμότερο. Και αυτό ακριβώς επιδίωξε η Σ. Παπαδοπούλου: σκηνικά πρωτίστως λειτουργικά και ευπροσάρμοστα, ώστε να ενισχύουν το τέμπο και τη χωρική μετακίνηση των δρώμενων. Ο χιονάνθρωπος του Χρίστου Στυλιανού καλός και ανθρώπινος. Ολοι οι ηθοποιοί τον ακολούθησαν και έπαιξαν με το σωστό ερμηνευτικό ήθος, χωρίς να υποτιμούν σε καμιά στιγμή το κοινό τους. Χόρεψαν, τραγούδησαν, χάρηκαν και λυπήθηκαν σαν μεγάλα παιδιά. Υπήρξε χειροκρότημα στο τέλος. Απλώς δεν ξέρω σε ποιο ποσοστό ήταν των γονιών.

Ενας δύσκολος «Μικρός πρίγκιπας»

Η δεύτερη παράσταση που είδα (θέατρο «Αμαλία») ήταν πιο προβληματική επικοινωνιακά από ό,τι του Κρατικού. Να πω αμέσως ότι προσωπικά μου άρεσε, αν και δε θα την ενέτασσα στις καλύτερες δουλειές της Πειραματικής (δεν ξεχνιούνται εύκολα τα «Σαράντα κλειδιά», ας πούμε, ή το «Περπατώ εις το δάσος»). Διατηρώ τις επιφυλάξεις μου κατά πόσο κατέβηκε στην πλατεία και συγκίνησε, και εννοώ παιδιά κάτω των εννέα, ίσως και δέκα ετών. Δεν είμαι σίγουρος εάν όντως ο σκηνικός κόσμος που είδε τελικά με τα μάτια της φαντασίας της η σκηνοθέτρια Δήμητρα Χουμέτη διαβάζοντας (σε συνεργασία με την ομάδα) το αφήγημα του Σεντ Εξιπερί βοήθησε και τη φαντασία των παιδιών να πετάξει.

Ο συγγραφέας του βιβλίου έφτιαξε έναν κόσμο γεμάτο φως και ελπίδα, ενώ ολόγυρά του μύριζε θάνατος (Β' Παγκόσμιος Πόλεμος). Εναν κόσμο και για τους μεγάλους, ώστε να τους θυμίσει πως κάποτε ήταν και αυτοί παιδιά. Τα πλεονέκτημα βέβαια που έχει ένα αφήγημα είναι ότι μπορείς να το διαβάσεις όσες φορές θέλεις μέχρι να το καταλάβεις. Οι σελίδες του παραμένουν αναλλοίωτες όσα χρόνια και να περάσουν, υπό την έννοια ότι ο Μικρός Πρίγκιπας θα κάνει πάντα τα ίδια πράγματα. Τίποτε δε θα τον αλλάξει. Στο θέατρο όμως δεν έχεις αυτήν την πολυτέλεια. Εχεις μια δυο ώρες όλες κι όλες να επικοινωνήσεις με την πλατεία. Μετά όλα γίνονται ανάμνηση. Με αυτό κατά νου, φοβούμαι πως η παράσταση στο «Αμαλία» ήταν πιο πολύ για νεανικό κοινό. Το πρόβλημα δεν είναι ότι άγγιξε θέματα πολύ δύσκολα, αλλά το ότι η σκηνική τους «ανάλυση» δεν κατάφερε να τα απλοποιήσει λίγο παραπάνω ώστε να μιλήσουν κατευθείαν στην καρδιά και των πιο μικρών παιδιών που, όπως λέει και ο συγγραφέας, μόνο με την καρδιά «βλέπουν καλά», μιας και «την ουσία δεν τη βλέπουν τα μάτια». Για αυτές τις ηλικίες, λοιπόν, μάλλον χάθηκε το «τριαντάφυλλο» που κάνει το Μικρό μας Πρίγκιπα ευτυχισμένο.

Αλλά και πάλι, το ξαναλέω, ήταν μια παράσταση που είχε ποιότητα, ανεβασμένο πήχη και μια ομάδα ηθοποιών που έπαιζαν με την ψυχή τους. Τους αναφέρω, αρχίζοντας από τη Ν. Παπαγαβριήλ (Μικρὸς Πρίγκιπας) και συνεχίζοντας με τους: Κ. Δανιηλίδη, Στ. Ευκολίδη, Α. Ευσταθίου, Μ. Μεβουλιώτη, Μ. Τσαλκατζόγλου. Τα σκηνικά και τα κοστούμια της Νατάσας Σταμπάρη, εύχρηστα, λιτά και δηλωτικά.

Συμπέρασμα: δύο παραστάσεις που ξεφεύγουν από τους πολυμεταχειρισμένους, τους κατεστημένους (μονοδιάστατους) κώδικες και τον υπερβολικά επεξηγηματικό λόγο και αναζητούν τη γοητεία και το μυστήριο με άλλα μέσα, πιο απαιτητικά.

"ενημέρωση"
www.apo.gr
ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ ΤΥΠΟΥ * ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ
ΒΑΚΧΟΥ 30 Τ.Κ 54629 ΤΗΛ: 2310 539371,538633 e-mail: info@apo.gr